

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО

«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 4

від 22 серпня 2023 р.

Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційна освітня діяльність

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

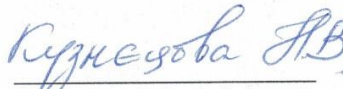
Навчальна програма з дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Ягоднікова Вікторія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «30» серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності.

Місце навчальної дисципліни згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: обов'язкова компонента.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Інноваційна освітня діяльність» має зв'язки з навчальними дисциплінами «Професійна комунікація іноземною мовою», «Освітній менеджмент», «Сучасні педагогічні системи», «Інклюзивна освіта», «Цифрові технології в освітньої та дослідницької діяльності» та є базою для управлінської та науково-дослідної практик.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання, виховання і управління як предмет інноваційної освітньої діяльності

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок, необхідні для організації і здійснення інноваційної освітньої діяльності у закладах освіти.

Завдання:

- набути ґрунтовні знання основ сучасної інноваційної педагогіки та методологічні основи і дидактичні принципи інноваційної освіти,
- розуміння і усвідомлення необхідності інноваційних перетворень в освіті,
- сприяти розвитку інноваційного мислення і інноваційної поведінки,
- сприяти формуванню готовності до інноваційної освітньої діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної компетентності - Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук та освітнього менеджменту.

б) загальних (ЗК):

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти, педагогіки та освітнього менеджменту.

СК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснити ділову зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі людиноцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки, освітнього менеджменту та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/ педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

РН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітнього менеджменту, освітніх, педагогічних наук.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- інноваційні тенденції розвитку освіти,
- сутність інновацій та інноваційної діяльності,
- теоретико-методологічні, методичні та правові основи інноваційної освітньої діяльності,
- теоретичні та практичні основи інноваційних технологій навчання, виховання і управління,
- особливості організації і здійснення інноваційного освітнього процесу.

вміти:

- реалізовувати принципи інноваційного навчання, виховання і управління,
- застосовувати інноваційні технології навчання, виховання і управління з метою організації та реалізації освітнього процесу в умовах сучасних трансформацій освіти,
- здійснювати проектування засобів і інструментарієв освітнього процесу,
- розробляти інноваційні соціально-педагогічні, педагогічні проекти,
- генерувати інновації та проводити експертизу,
- моделювати інноваційне освітнє середовище,
- проектувати освітній процес, добирати доцільні інноваційні форми і методи його організації, реалізації і управління;
- надавати консультативну допомогу учасникам освітнього процесу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 1. Теоретичні основи інновацій в освіті

Поняття «інновації», «освітні інновації», «педагогічні інновації». Сутність і особливості інновацій в освіті. Джерела освітніх інновацій. Передумови інноваційних змін в освіті. Класифікація освітніх інновацій. Критерії освітніх інновацій.

Інноваційний процес. Інноваційні процеси в системі освіти. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Структура та етапи інноваційного процесу. Сутність і закономірності розвитку освітніх

інноваційних процесів. Управління інноваційним процесом. Особливості інноваційного процесу в умовах воєнного стану.

Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності

Поняття «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «інноваційна освітня діяльність». Рівні освітньої інноваційної діяльності. Об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності. Сутність і структура інноваційної освітньої діяльності. Завдання, зміст і методи інноваційної освітньої діяльності. Принципи здійснення інноваційної освітньої діяльності. Управління інноваційною освітньою діяльністю.

Тема 3. Організаційно-нормативна база інноваційної освітньої діяльності

Основа нормативної бази: Закони України: «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про інноваційну діяльність», Положення «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України від 17.11.2000 р. № 522), положення «Про експериментальний загальноосвітній заклад» (наказ МОН України від 20.01.2002 р. № 114). Особливості організаційної бази інноваційної освітньої діяльності.

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання, виховання і управління як предмет інноваційної освітньої діяльності

Тема 4. Інноваційні освітні технології

Сутність та специфіка інноваційних технологій в освіті. Класифікація інноваційних технологій в освіті. Особливості інноваційних технологій навчання і виховання. Організація експертизи інноваційних технологій навчання і виховання. Інноваційні технології управління.

Тема 5. Інтерактивні технології навчання і виховання

Інтерактивні технології навчання і виховання. Інтегративні технології. Технологія «перевернутий клас». Ігрові технології. Діалогічні технології. Технологія колективної творчої справи. Тренінгові технології. Проектні технології. Квест технології. Змагальні технології. Кейс-технології. Вимоги до педагога при застосуванні інтерактивних технологій. ІКТ-технології.

Інноваційні технології управління: бренд-стратегії, бенчмаркінг, інжиніринг, реінжиніринг, тімбілдінг, рейфреймінг, кейс-метод.

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості інноваційної освітньої діяльності

Психологічні особливості інноваційної освітньої діяльності. Педагог як суб'єкт інноваційної освітньої діяльності. Інноваційна компетентність педагога. Проблема сприйняття інновацій учасниками освітнього процесу. Антиінноваційні бар'єри у педагогів, їх сутність, особливості, види. Профілактика і подолання антиінноваційних бар'єрів у педагогів. Психолого-педагогічні аспекти готовності педагогів до інноваційної освітньої діяльності. Структура готовності до інноваційної освітньої діяльності. Показники готовності педагогів інноваційної освітньої діяльності та діагностичний інструментарій їх вимірювання.

Тема 7. Організаційно-методичні засади організації інноваційної освітньої діяльності

Організаційно-методичні засади підготовки педагогів до інноваційної освітньої діяльності. Особливості проектування інноваційної освітньої діяльності. Організаційно-методичні умови організації інноваційної освітньої діяльності. Методичний менеджмент інноваційної освітньої діяльності. Мотивування педагогів до інноваційної освітньої діяльності.

Тема 8. Науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності

Науково-методичний супровід як інструмент ефективної інноваційної освітньої діяльності. Сутність, структура та зміст науково-методичного супроводу. Система науково-методичного супроводу. Концептуальні засади розбудови системи науково-методичного супроводу. Форми і методи науково-методичного супроводу. Розробка і впровадження науково-методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання: залік.

Методи контролю результатів навчання: опитування, тестування, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), захист індивідуальних та групових завдань, презентація.

5. Рекомендована література

Основна

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., доповн. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
2. Інноваційні педагогічні технології: посібник. за ред. О.І. Огієнко; авт. кол.: О.І.Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С. Красильник, Л.О.Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Годлевська, Ю.М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
3. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: навч.-метод. посіб. Івано-Франковськ: Місто НВ. 2019. 504 с.
4. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник: Авторі-упорядники: Цюняк О. П., Довбенко С. Ю., Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.

Додаткова

1. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
2. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посіб.: Університетська книга, 2017. 268 с.
3. Мармаза О.І. Інновації в менеджменті освіти : монографія. Харків : Вид. група «Основа», 2019. 128 с.
4. Нікула Н.В. Управління інноваційною діяльністю закладів загальної середньої освіти в контексті впровадження концепції «Нова українська школа». Випуск 22. Т. 4. 2020. С. 201-205.
5. Організатору інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі: методичний порадинок / Автори-упорядники: І. Н. Євтушенко, Ю. І. Завалевський, С. В. Кириленко, О. І. Киян, К. В. Таранік-Ткачук. К. Чернівці: Букрек, 2014. 420 с.
6. Петрова, І. Л., Сивка, О. В. Розвиток інноваційної діяльності в організаціях освітньої сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2019 (3 (51), 119-126.
7. Рацул А. Б., Ликов В. Н., Ликова В. І. Школа виховання креативного вчителя : (На матеріалі діяльності педагогічного клубу "Сухомлинець" (1980-2017): монографія,; Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кропивницький : Код, 2018. 239 с.
8. Сидоренко В.В. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Науковий вісник УМО: електронне видання*. К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. Вип. 1. Ч. 1. С. 240-254. Електрон. опт. Диск. Режим доступу: <http://umo.edu.ua>.
9. Ягоднікова В. В. Проблема антиінноваційних бар'єрів у виховній діяльності педагогів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка; гол. ред. Каньоса П. С. Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволенко Д. Г., 2013. Вип. 13. С. 162-167.
10. Ягоднікова В. В. Розвиток мотивації педагогів до інноваційної виховної діяльності : навч.-метод. посіб. Одеса: ТОВ «Лерадрук». 2013. 114 с.
11. Ягоднікова В. В. Формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи: теоретичні і практичні аспекти: монографія. Одеса: Видавець В. В. Букаєв, 2016. 496с.
12. Ягоднікова В.В. Психологічний тренінг як метод розвитку інноваційного потенціалу педагогів Актуальні проблеми психології інновацій: теорія та практика: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 вересня 2017 р). Одеса. ВМВ, 2017. С.160-163.
13. Ягоднікова В.В., Чешенко О.І. Інноваційні стратегії нової школи в Одеському регіоні. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2018. № 1. С.23-27.
14. Ягоднікова В.В. Критеріальний підхід до визначення стану сформованості інноваційної компетентності педагогів. Релігія,

релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наук. праць / за заг. ред. д. філос. Н. Журби М.А. Монреаль СРМ «ASF», 2018. С.65-68.

15. Ягоднікова В.В. Актуалізація інноваційної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса.: Вид.Букаєв В.В., 2019. С.119-143.
16. Ягоднікова В.В., Красюк Л.В., Ковтун Н.І. Професійні та етичні вимоги до керівників закладів освіти в умовах Нової української школи. Наука і техніка сьогодні. 2022. № 7(7) 2022. С. 261-269.
17. Ягоднікова В.В. Нейропедагогічний підхід до професійного розвитку педагогів в системі неперервної освіти. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку: матеріали У Всеукраїнської науково-практичної конференції 19 травня 2023. – Одеса: видавець Букаєв Видим Вікторович. 2023. С.168-173.
18. Ягоднікова В.В., Колесова О.А. Використання ІКТ-технологій в інформаційно-освітньому середовищі в умовах дистанційної освіти. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 10(24). С.753-763.

6. Інформаційні ресурси

1. Веб-сторінка Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
2. Веб-сторінка Міністерства освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua
3. Веб-сторінка Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації. URL: <https://osvita.odessa.gov.ua/>
4. Інноватика в сучасній освіті. URL: <http://innovosvita.com.ua/index.php/uk>
5. Українська педагогіка. URL: <http://www.ukped.com>
6. Освіта.UA. URL: <http://www.osvita.ua>
7. Веб-сторінка Національної бібліотеки ім. Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua
8. Веб-сторінка Одеської національної наукової бібліотеки. URL: <http://www.odnb.odessa.ua/>
9. Веб-сторінка Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М.С. Грушевського. URL: <https://www.biblioteka.od.ua/>
10. Веб-сторінка відділу інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» URL: <https://vnmzpv.odessaedu.net/>
11. Науково-педагогічна бібліотека КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» URL: <https://bibloano.oano.od.ua/>
12. Школа у цифровому світі. URL: <https://itschool.oano.od.ua/uk/site/index.html>